⚖️ Aanvaardbare Termijn

In het jeugdrecht draait alles om de belangen van het kind. Wanneer een ondertoezichtstelling (OTS) of uithuisplaatsing (UHP) wordt opgelegd, staat één vraag centraal: is de ontwikkeling van het kind ernstig bedreigd en kunnen de ouders die bedreiging binnen een aanvaardbare termijn wegnemen? Zo niet, dan mag de maatregel worden ingezet of voortgezet. Maar wat betekenen ‘ernstige bedreiging’ en ‘aanvaardbare termijn’ juridisch gezien?

De wettelijke basis ligt in **Burgerlijk Wetboek 1:255 lid 1** en **1:265b lid 1**. Een ernstige bedreiging is geen abstract vermoeden, maar een **actueel, reëel en substantieel gevaar**. Denk aan mishandeling, verwaarlozing, emotionele onveiligheid of een structureel gebrek aan opvoedingsvaardigheden. De situatie moet direct ingrijpen noodzakelijk maken, zo heeft de Hoge Raad bevestigd in uitspraken als **HR 9 september 2005 (ECLI:NL:HR:2005:AT7775)**.

Vervolgens moet worden beoordeeld of de ouders in staat zijn deze bedreiging binnen een **aanvaardbare termijn** weg te nemen. Wat aanvaardbaar is, verschilt per kind. In de wet is bewust géén vaste termijn opgenomen; in plaats daarvan bepaalt de leeftijd en ontwikkelingsfase van het kind de snelheid. Jonge kinderen, bij wie hechting cruciaal is, mogen niet maanden of jaren in onzekerheid verkeren. Voor hen geldt dat maanden al te lang kunnen zijn. Oudere kinderen kunnen soms iets meer tijd krijgen, mits hun ontwikkeling dat toelaat.

Deze benadering is stevig verankerd in het internationale recht. Volgens **artikel 3 IVRK** moet het belang van het kind altijd vooropstaan. **Artikel 8 EVRM** beschermt het gezinsleven, maar staat inmenging toe als deze noodzakelijk is voor het welzijn van het kind. De **Hoge Raad** bekrachtigde in zijn uitspraak van **25 november 2011 (ECLI:NL:HR:2011:BU6795)** nadrukkelijk dat continuïteit en hechting zwaarder wegen dan het enkel formaliseren van familiebanden.

Bij verlengingen van maatregelen (**BW 1:256 lid 2** en **1:265d**) moet de rechter steeds opnieuw toetsen: bestaat de ernstige bedreiging nog, en zijn ouders inmiddels in staat gebleken zelfstandig voldoende veiligheid te bieden? Zo niet, dan kan de maatregel rechtmatig worden voortgezet.

In de praktijk betekent dit: geen automatische verlengingen, maar telkens een scherpe, actuele beoordeling. De lat ligt hoog: kinderbeschermingsmaatregelen grijpen diep in, maar zijn onmisbaar als het belang van het kind dat eist.

De tijd tikt in het jeugdrecht – niet voor volwassenen, maar voor kinderen. De aanvaardbare termijn is hun klok.

Youri Hazeleger
joet@joet.nl